

Mottagare
Regionstyrelsen

Regional cykelplan för Gotland 2025–2035

Förlag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till tidplan och hantering av Regional Cykelplan för Gotland 2025–2035.

Sammanfattning

På uppdrag av regionstyrelsen, 2023-06-13, § 222, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en regional cykelplan för Gotland. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att cykelplanen skickas på remiss och att remisstiden ska löpa från 25 oktober 2024 till 31 januari 2025. Förslag till sändlista bifogas. Därefter föreslås behandling i regionstyrelsen under våren 2025.

En regional cykelplan är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Den regionala cykelplanen ställer upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035. År 2023 var andelen 12 procent.

Den regionala cykelplanen består huvudsakligen av två delar. I den strategiska delen identifieras fokusområden för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland: Fysisk planering, Kombinationsresor, Ökad vardagscykling och Cykling för rekreation och turism. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

I cykelplanen finns även en cykelinfrastrukturdel med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik behöver säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet i Visby och tätorterna utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Uppföljning av den regionala cykelplanen sker i det löpande arbetet med genomförande av Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. Att vartannat år kalla centrala aktörer till workshop med fokus på uppföljning ska säkerställa att arbete med insatser och aktiviteter sker. Uppföljning av måluppfyllelse görs genom regional resvaneundersökning var femte år.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av regionstyrelsen, 2023-06-13, § 222, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en regional cykelplan för Gotland. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att cykelplanen remissas och att remisstiden ska löpa från 25 oktober 2024 till 31 januari 2025. Förslag till sändlista bifogas. Därefter föreslås behandling i regionstyrelsen under våren 2025.

Bakgrund – varför en regional cykelplan för Gotland?

En regional cykelplan är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Cykeln är ett resurseffektivt transportmedel som kan förbättra tillgänglighet, folkhälsa, närmiljö och klimat. Genom att integrera cykeln i samhällsplaneringen och genom att arbeta med cykelfrämjande åtgärder skapas ett mer hållbart, hälsosamt och effektivt transportsystem, vilket har betydelse ur samtliga tre hållbarhetsperspektiv. Syftet med en regional cykelplan:

- Främja ökad och säker cykling i regionen
- Förankra gemensamma mål, strategier och prioriteringar för cykling
- Bidra till att realisera målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och dess tre genomförandeprogram, och till att uppnå andra övergripande mål
- Ge underlag till prioritering av åtgärder i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur.

Den regionala cykelplanens mål om ökad cykling på Gotland

Den regionala cykelplanen ställer upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035. År 2023 var andelen 12 procent (*källa: Telia Travel Emission Insights*).

Framtagandeprocess

Den regionala cykelplanen har arbetats fram i nära samverkan med Trafikverket. Som underlag i framtagandeprocessen har andra regioners cykelplaner konsulterats och kombinerats med lokala förutsättningar och inspel från två workshops med externa deltagare. För cykelinfrastrukturdelen har två programvaror haft extra betydelse, Trafikverkets analysprogram *Regional cykelmodell 2.0* som visar den teoretiska cykelpotentialen för olika sträckor och tjänsten *Telia Travel Emission Insights* som med hjälp av mobildata visar hur vi rör oss på ön. Cykelinfrastrukturdelen av planen lyftes som ett informationsärende till regionstyrelsen 2024-06-18, § 230. Medskick från regionstyrelsen arbetades därefter in i förslaget.

Cykelplanens upplägg

Den regionala cykelplanen består huvudsakligen av två delar. I den strategiska delen identifieras fokusområden för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

I cykelplanen finns även en cykelinfrastrukturdel med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik ska säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Den strategiska delen: fokusområden för Gotland

Fyra fokusområden har identifierats som särskilt viktiga för att främja ökad och säker cykling på Gotland (se bild 1). Respektive fokusområde består av ett antal insatser, som gemensamt kan bidra till att uppnå den regionala cykelplanens mål om ökad cykling till år 2035. Insatserna konkretiseras i aktiviteter. Region Gotland är huvudansvarig för huvuddelen av aktiviteterna, men flera av aktiviteterna kräver också andra aktörers engagemang.

Bild 1. Den regionala cykelplanens mål nedbrutet i fyra fokusområden.

Uppföljning

Uppföljning av den regionala cykelplanen sker både inom Trafikverkets och Region Gotlands löpande arbete med genomförande av Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur.

Regionstyrelseförvaltningen ska vartannat år kalla centrala aktörer till workshop med fokus på uppföljning för att säkerställa att arbetet med insatser och aktiviteter löper på. Uppföljning av måluppfyllelse görs genom någon form av regional resvaneundersökning var femte år.

Cykelinfrastrukturdelen: Förslag på vägnät där tillgängligheten med cykel ska säkerställas

Kartan (bild 2) anger vilka orter/målpunkter som bör förbindas, men inte hur det ska göras (vilken exakt sträckning eller vilken typ av infrastruktur som är lämplig). Innan åtgärder kan genomföras på respektive sträcka behöver fördjupade utredningar genomföras. Observera att numreringen enbart är för att tydliggöra vilken sträcka som ligger var och inte ger uttryck för prioritering inom ramen för respektive prio-nivå.

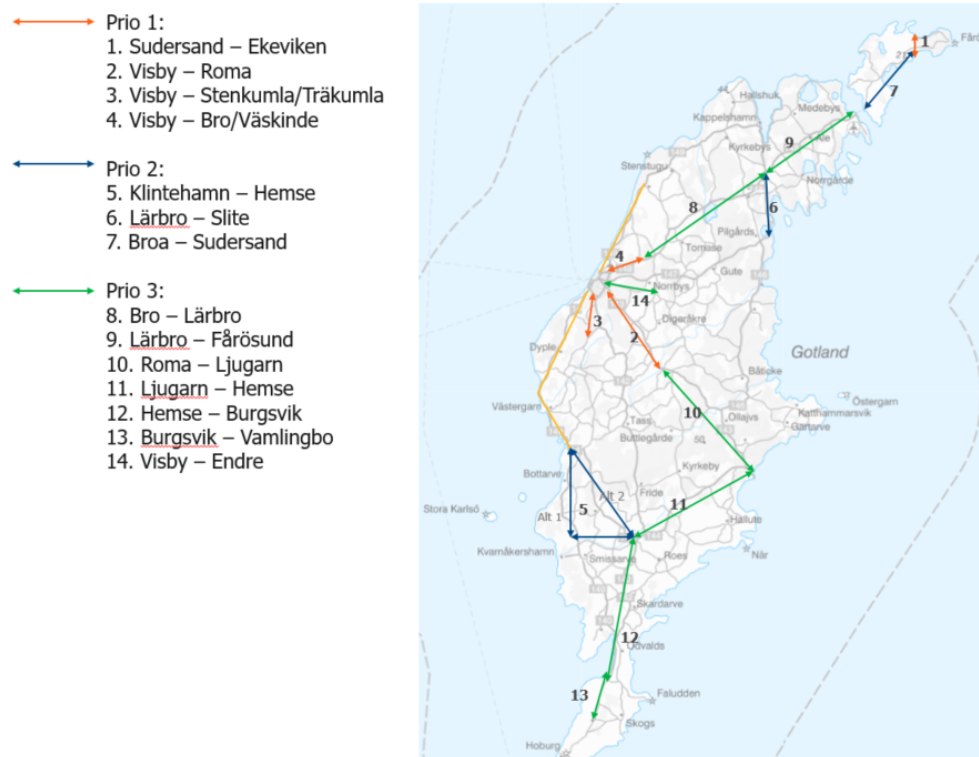

Bild 2. Förslag på ett sammanhängande cykelvägnät för Gotland, med prioriteringsordning.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att länsplanen bör skickas till remittenter i bilagd sändlista med en sista svarsdag 31 januari 2025.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Ej aktuellt

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att främjande av cykling är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv då studier visar att varje investerad krona i cykelinfrastruktur ger mångfalt tillbaka. Åtgärder på de stråk och sträckningar som pekas ut i detta ärende finansieras genom länsplan för regional transportinfrastruktur. De aktiviteter som identifieras i cykelplanen kommer att kräva resurser i form av arbetstid, men är i linje med vad Region Gotland arbetar med och ska arbeta med för att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin och därför något som bör integreras i verksamheten.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen kan bidra positivt ur ett barnperspektiv, inte minst om den kan hjälpa till att underlätta för barn att cykla till skola och fritidsaktiviteter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt för kvinnor och män.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen bidrar till att binda ihop hela Gotland genom att identifiera stråk och sträckor över stora delar av ön.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt ur ett klimat- och miljöhänsesende.

Beslutsunderlag

Regional Cykelplan Gotland 2025–2035
Remissiv och sändlista Regional Cykelplan Gotland
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Se lista